

Lieta C-642/23

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2023. gada 26. oktobris

Iesniedzējtiesa:

Landgericht Düsseldorf (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 16. oktobris

Prasītāja:

Flightright GmbH

Atbildētāja:

Etihad Airways P.J.S.C.

***Landgericht Düsseldorf* [Diseldorfas apgabaltiesa]**

Lēmums

lietā

Flightright GmbH pret *Etihad Airways P.J.S.C.*

Landgericht Düsseldorf 22. civillietu palāta

2023. gada 16. oktobrī

[..]

nolēma:

Apturēt tiesvedību.

Pamatojoties uz LESD 267. panta pirmās daļas b) punktu un trešo daļu, uzdot Eiropas Savienības Tiesai šādus jautājumus par Savienības tiesību normu interpretāciju:

1.

Vai Pasažieru tiesību regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunkts kopsakarā ar 7. panta trešo daļu, ir jāinterpretē tādējādi, ka pasažieris ir faktiski devis parakstītu piekrišanu saņemt biļetes cenas atlīdzinājumu ceļojumu kuponu un kredītrēķinu veidā, ja pasažieris, izmantojot aviosabiedrības interneta vietni, ir izveidojis elektronisku klienta kontu, uz kuru ir jāpārskaita ceļojumu kuponi un kredītrēķini, bet ar pašrocīgu parakstu nav apstiprinājis savu piekrišanu šāda veida izdevumu atlīdzināšanai?

2.

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša: Vai pasažieris var atsaukt savu reiz faktiski doto piekrišanu biļetes cenas atlīdzinājumam ceļojumu kuponu un kredītrēķinu veidā un atkārtoti pieprasīt atlīdzinājuma izmaksu skaidrā naudā, ja aviosabiedrība solītos ceļojuma kuponus un kredītrēķinus pēc tam neieskaita klienta kontā?

Pamatojums

I

Cesionārei bija apstiprināta rezervācija lidojumam, kas atbildētājam bija jāveic 2020. gada 7. septembrī no Diseldorfas caur Abū Dabī (reiss Nr. EY24) uz Brisbenu – Kvīnslendu (lidojums Nr. EY484). Rezervācijā bija iekļauta tā dēvētā atvērtā biļete ar atgriešanās iespēju (bez fiksētas atgriešanās lidojuma datuma rezervācijas). Tomēr reiss Nr. EY24, kuru bija paredzēts veikt atbildētājam, tika atcelts. Kopējā samaksātā cena par lidojumu turp un atpakaļ bija 1 189,00 EUR par pasažieri. Cesionāre samaksāja šo summu tūrisma operatoram “free4Travel”.

Pēc tam, kad tūrisma operators 2020. gada jūlijā iesniedza maksātnespējas pieteikumu un neatlīdzināja biļetes cenu, cesionāres tēvs viņas vārdā vērsās pie atbildētājas. Atbildētāja piedāvāja formāli pārreģistrēt lidojumus, lai izveidotu jaunu IATA [Starptautiskā gaisa transporta asociācija] rezervācijas kodu. Cesionāres tēvs tam piekrita. Pēc tam cesionāres tēvs vēlreiz piezvanīja atbildētājas apkalpošanas centra darbiniekam, kurš apsolīja, ka tiks ieskaitīti *Etihad* lidojumam izmantojami punkti par lidojumos uzkrātajām atlaidēm veiktā maksājuma vērtības apmērā (ar derīguma termiņu divi gadi), kā arī papildu punkti par lidojumos uzkrātajām atlaidēm 400,00 ASV dolāru vērtībā un papildu kredīts 5 000 *Etihad Guest Miles* apmērā. Šim nolūkam katram ceļotājam tika lūgts izveidot *Etihad* kredīta kontu, kas arī tika izdarīts. Pēc tam solītie maksājumi tika ieskaitīti ceļabiedram, bet ne cesionārei.

Prasītāja cesionāres tēva un tās pašas rezervācijas ar rezervācijas kodu ceļabiedra vārdā 2021. gada 16. marta vēstulē informēja atbildētāju, ka viņa izmanto savas izvēles tiesības saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 261/2004 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu un pieprasīja septiņu dienu laikā atlīdzināt lidojuma biļetes pilnu cenu par visiem neveiktajiem ceļojuma posmiem.

Ar 2021. gada 13. augusta vēstuli cesionāre “piesardzības nolūkos” paziņoja, ka “vēlas saņemt biļetes cenas atlīdzinājumu saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo ievilkumu” un ka viņa “atkārtoti cedē savus prasījumus pret *Flightright GmbH* par izdevumu atlīdzināšanu” (šajā lietā – prasītāja).

Šajā prasībā prasītāja lūdz atlīdzināt pilnu biļetes cenu, pamatojoties uz cedētajām tiesībām.

Atbildētāja apstrīd prasītājas tiesības celt prasību.

Pirmās instances tiesa noraidīja prasību, pamatojoties uz to, ka prasītāja varēja prasīt ne vairāk kā kompensāciju par izdevumiem, kas radušies saistībā ar turpceļa lidojumu, kurus viņa šajā lietā nebija aprēķinājusi, pat pēc tam, kad tiesa bija izsniegusi paziņojumu.

Par pirmās instances tiesas spriedumu prasītāja pienācīgā formā un termiņā iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas instancē tā tagad lūdz grozīt *Amtsgericht Düsseldorf* (Diseldorfas apgabaltiesa) 2022. gada 29. aprīļa spriedumu [...] un piespriest atbildētājam samaksāt prasītājai 1 189,00 EUR, kā arī, kas par pieciem procentiem pārsniedz procentu pamatlikmi, sākot no 2021. gada 24. marta.

Atbildētāja piekrīt pirmās instances tiesas spriedumam.

II

Tiesvedības iznākums ir izšķiroši atkarīgs no atbildēm uz rezolutīvajā daļā izklāstītajiem jautājumiem.

Konkrēti:

1.

Prasītājai varētu būt tiesības uz aviobiļešu izmaksu atlīdzināšanu 1 189,00 EUR apmērā saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 7. panta 3. punktu.

a) Saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 5. pantu, 8. panta 1. punkta a) apakšpunktu lidojuma daļējas atcelšanas gadījumā pasažierim principā ir tiesības saņemt biļetes cenas atlīdzinājumu par neveiktajiem ceļojuma posmiem. Vienas rezervācijas gadījumā neveiktie “ceļojuma posmi”, kā tas ir šajā gadījumā,

ietver gan lidojumu turp, gan atpakaļ [...], skat. arī Eiropas Komisijas 2016. gada 10. jūnija interpretējošo vadlīniju C(2016) 3502 final 4.b punktu un Eiropas Komisijas 2020. gada 18. marta interpretējošo vadlīniju – Covid-19 C(2020) 1830 final 3.2. punkta c) apakšpunktu. “Ceļojuma” jēdziens terminā “ceļojuma posmi” ir jāsaprot plašāk nekā “lidojums” Pasažieru tiesību regulas izpratnē. “Lidojuma” jēdziens ir jāinterpretē tādējādi, ka tā būtībā ir viena gaisa pārvadātāja darbība, kas tādējādi zināmā veidā ir šā pārvadājuma, ko veic gaisa pārvadātājs, kurš nosaka savu maršrutu, “vienība”. Savukārt “ceļojuma” jēdziens ir saistīts ar pasažiera personu, kas izvēlas savu galamērķi un dodas turp, izmantojot gaisa pārvadātāju nodrošinātos lidojumus. Ceļojumu, kas parasti ietver “turpceļu” un “atpakaļceļu”, galvenokārt nosaka personīgs un individuāls pārvietošanās mērķis (skat. Tiesas spriedumu, 2008. gada 10. jūlijs, C-173/07 [...]). Tāpēc ceļojuma posmi, kas netika veikti sakarā ar turpceļa lidojuma pirmās daļas atcelšanu, ietver gan atlikušo turpceļa lidojumu, gan visu atpakaļceļa lidojumu. Tādējādi, pretēji pirmās instances tiesas viedoklim, nav nozīmes tam, ka prasītāja nevarēja aprēķināt izdevumus, kas radušies saistībā ar turpceļa lidojumu. Prasība ir vērsta uz biļetes pilnas cenas atlīdzinājumu 1 189,00 EUR apmērā.

b)

Tomēr ir šaubas par to, vai prasība būtu pilnībā jānoraida tāpēc, ka cesionāre, kuru pārstāv viņas tēvs, jau ir izmantojusi savas tiesības izvēlēties biļetes cenas atlīdzinājumu attiecībā pret atbildētāju saskaņā ar Pasažieru tiesību regulas 8. panta 1. punktu kopsakarā ar Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punktu, kas paredz, ka maksājums jāveic kredītrēķinu veidā. Saskaņā ar liecinieka teikto pasažiere pēc konsultēšanās ar atbildētāju izveidoja *Etihad* kredīta kontu, kurā bija paredzēts ieskaitīt punktus par lidojumos uzkrātajām atlaidēm veiktā maksājuma vērtības apmērā, kā arī papildu punktus par lidojumos uzkrātajām atlaidēm 400,00 ASV dolāru vērtībā un papildu kredītu 5 000 *Etihad Guest Miles* apmērā. Šo kontu viņa izveidoja pati elektroniski, izmantojot atbildētājas interneta vietni. Rodas jautājums, vai patstāvīga *Etihad* kredīta konta izveide, kurā bija jāieskaita punkti par lidojumos uzkrātajām atlaidēm veiktā maksājuma vērtības apmērā, kā arī papildu punkti par lidojumos uzkrātajām atlaidēm 400,00 ASV dolāru vērtībā un papildu kredīts 5 000 *Etihad Guest Miles*, ir jāsaprot kā pasažiera “parakstīta piekrišana” Pasažieru tiesību regulas 7. panta 3. punkta izpratnē, ņemot vērā šā jēdziena autonomo interpretāciju saskaņā ar Eiropas Savienības tiesību aktiem, vai arī pasažiera piekrišanai ir nepieciešams pašrocīgs paraksts, kā tas ir paredzēts valsts tiesību normā, tas ir, Vācijas Civilkodeksa (*BGB*) 126. pantā.

Tiesa ir nolēmusi, ka Monreālas konvencijas 31. panta 2. un 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem nav pretrunā, ja prasība par rakstveida formu ir atzīstama par izpildītu, ja gaisa pārvadātāja darbinieks ar pasažiera ziņu paziņojumu par bojājumu noformē rakstiski – vai nu uz papīra, vai elektroniskā veidā, ievadot to šā pārvadātāja informācijas sistēmā, – ja pasažieris līdz MK [Monreālas konvencijas] 31. panta 2. punktā paredzētā termiņa beigām var pārliecināties par rakstveidā sastādītās un informācijas sistēmā ievadītās sūdzības teksta pareizību un vajadzības gadījumā to grozīt, papildināt vai aizstāt (skat.

Tiesa, spriedums. 2018. gada 12. aprīlis, C-258/16, 47. punkts). Šajā ziņā nav nepieciešams pašrocīgs paraksts. Tomēr vēl nav izskaidrots, vai šo plašo interpretāciju var piemērot arī attiecībā uz Pasažieru tiesību regulu.

2.

Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts, ka “parakstītai piekrišanai” nav nepieciešams pasažiera pašrocīgs paraksts, bet arī ar lietotāja konta izveidi pietiek, lai saņemtu kredītrēķinus, rodas nākamais jautājums, vai pasažieris var atsaukt savas izmantotās izvēles tiesības un var atkārtoti pieprasīt lidojuma biļetes cenas atlīdzinājumu naudā, ja, kā tas ir šajā gadījumā, apkalpojošais gaisa pārvadātājs neizsniedz kredītrēķinu, neraugoties uz attiecīgu vienošanos.

Arī šo jautājumu, ciktāl zināms, Eiropas Savienības tiesa līdz šim vēl nav (galīgi) precizējusi, tāpēc tas bija jāuzdod Tiesai prejudiciāla nolēmuma taisīšanai.

III

[..]

DARBA VERSIJA